

ÖRGÜTLERDE BİLGİ PAYLAŞIM DAVRANIŞI: SOSYAL SERMAYE BOYUTUNDAN BİR BAKIŞ

Dr. Aykut Göksel

Gazi Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Belgin Aydın

Gazi Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Dursun Bingöl

Gazi Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Özet

Örtülü bilgi paylaşımının örgüt için yaşamsal öneminden hareketle çalışmanın odağı sosyal sermaye boyutları ile örtülü bilgi paylaşım davranışı ilişkisine yönelmiştir. Bu çerçevede çalışma, bir araştırma modeli yoluyla iki temel soruya cevap aramaktadır. (1) Sosyal sermaye boyutları örtülü bilgiyi paylaşma davranışını etkilemekte midir? ve (2) içsel ve dışsal kontrollülük örtülü bilgi paylaşım davranışını etkilemekte midir?

Örtülü bilginin yoğun olarak üretildiği, paylaşıldığı ve ustalıkların 6 yıl boyunca öğrencilere aktarılması sürecini kapsayan tıp eğitimi, çalışmanın uygulama alanı olarak seçilmiş ve bir üniversite hastanesi intörnleri üzerinde çalışma gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın sonucunda, sosyal sermaye boyutlarının ve içsel kontrolün örtülü bilgiyi paylaşım davranışını olumlu yönde etkilediği istatistikî olarak kanıtlanmış, buna karşın dışsal kontrolün örtülü bilgi paylaşımı ile istatistikî bir ilişkisi bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal sermaye, örtülü bilgi, örtülü bilgi paylaşma davranışı, denetim merkezi, dışsal kontrol.

Knowledge Sharing Behavior in Organizations: A View from Social Capital Dimension

Abstract

As the sharing of tacit knowledge is crucial for the organizations, we focus our intention on the relation between three social capital's dimensions and tacit knowledge sharing behavior. In this study we intend to answer by suggesting a research model 2 main research questions: (1) Do the three dimensions of social capital influence individual's tacit knowledge sharing behavior? and (2) do the internal and external locus of control influence tacit knowledge sharing behavior?

As tacit knowledge is highly and densely created, developed, shared and transferred in medical science from masters to the students along six years, we designate our research subject as the medical interns of a great and important university hospital in Turkey.

At the end of this research it is found that the main dimensions of social capital and internal locus of control have statistically meaningful positive relation on the tacit knowledge sharing behavior. On the other hand external locus of control has not any meaningful relation on the tacit knowledge sharing behavior.

Keywords: Social capital, tacit knowledge, tacit knowledge sharing behavior, locus of control, external control.

Örgütlerde Bilgi Paylaşım Davranışı: Sosyal Sermaye Boyutundan Bir Bakış

Giriş

Yönetim yazınında bilginin değer yaratmadaki rolü yaygın bir şekilde kabul edilmektedir. Bu çerçevede bilginin üç farklı değer yaratma mantığına sahip olduğu ve bu nedenle bilginin yeteneklere dönüştürülebilmesi için farklı bir sosyal yapıya ihtiyaç duyduğu tartışılmaktadır. Sistemli duruma getirilen açık bilgi değerleri, üretimde etkin bir şekilde kullanılmak suretiyle değere dönüştürülebilir. İşgörenlerde saklı olan örtülü bilgi, öğrenme yararları yaratmak ve dolayısıyla bir firmanın etkinliğini artırmak için transfer edilerek ve başkalarıyla paylaşılarak değere dönüştürülebilir. Son olarak örgütün içindeki ve dışındaki yeni bir teknolojiyi alma ve kabul etme gibi potansiyel bilgi değerleri doğru yapılar yaratmak suretiyle değere dönüştürülebilir. Anlaşılacağı gibi her iki tür bilgiden elde edilecek sonuç, örgüt için değer yaratarak rekabette üstünlüğü sağlamaktır (Smedlund, 2008; Hoegl ve Shulze, 2005).

Kuşkusuz sistemli duruma getirilmiş açık bilginin, üretime doğrudan katılarak değer yaratmada kullanılması konusunda önemli bir sorun söz konusu değildir. Ancak işgörenlerde saklı olan örtülü bilginin (Alavi ve Leinder, 2001) başkalarıyla paylaşılması ve üretime transferi bazı etkenlerin varlığını gerektirir. Bu etkenlerden en önemlisi de kuşkusuz sosyal sermayedir (Choi ve Lee, 2003) . Sosyal sermayenin, sosyal ilişkilerin değere sahip olduğu ve bu ilişkilerin bireylerde saklı olan bilginin takım üyeleriyle paylaşılmasını teşvik edeceği fikrine dayandırılmaktadır. Sosyal sermaye yanında planlı davranış teorisinin unsurlarını oluşturan rol ve davranışsal kontrol unsurlarının da örtülü bilgi paylaşım davranışını etkilediği yapılan çalışmalarda belirlenmiştir (Ajzen, 1985 ve 2002; Fitch ve Ravlin, 2005).

Bu çalışmada sosyal sermayenin örtülü bilgi paylaşım davranışı üzerindeki etkisi ve ilişkisi ile içsel ve dışsal kontrolün örtülü bilgi paylaşım davranışında ne

düzeyde etkili olabileceği belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesinde intörnler üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına yer verilmiştir.

1. Kavramsal Çerçeve

Alavi ve Leinder (2001); Bock, Zmund, Kim ve Lee (2005) gibi araştırmacılar örgütlerde bilginin önemine dikkat çekmişlerdir. Bilgiden yararlanılmadığı sürece tek başına önemli bir değer yaratmamaktadır. Örgüt mensupları arasında bilginin paylaşımı, bilgiden faydalanmanın değerini de artırmaktadır. Polanyi (1967)'nin “*anlatılabileceğimizden daha fazlasını biliriz*” kavramsallaştırmasına dayalı olarak, Nonaka (1994) bilgiyi örtülü ve açık olmak üzere sınıflandırmıştır. Bireysel teknik-bilgiyi ve tecrübeleri yansıtan örtülü bilgi, taklit edilmesi ve kazanılması zor olan soyut bir değer olarak giderek önem kazanmıştır. Ayrıca kişiye, gruba ya da firmaya önemli bir rekabet avantajı sağlayacak değerleri oluşturur (Smedlund 2008;Hoegl ve Shulze 2005). Örtülü bilginin bu özelliği özellikle yaratıcı işlerde söz konusu olmaktadır. Örgüt mensupları arasında örtülü bilginin paylaşımı, yüksek bir kolektif performans yaratılmasında önem arz etmektedir. Dolayısıyla örgütlerde örtülü bilginin elde edilmesi ve paylaşılması bilgi yönetiminin en önemli konularından birisidir.

1.1. Örtülü Bilgi ve Örtülü Bilgi Paylaşım Davranışı

Nonaka (1994) örgütlerde 2 tip bilgi olduğuna dikkat çekmektedir. Bunlar, açık ve örtülü bilgidir. Açık bilgi, formel ve sistematik olarak toplanabilen, açık bir şekilde ifade edilebilen, elde ya da bilgisayarda düzenlenmiş dosyalar şeklinde kodifiye edilebilen, sembolik şekillerde ve doğal konuşma dili olarak kullanılabilen ve yayılabilen bilgidir. Örneğin; bir ürünün kullanma kılavuzu (Alavi ve Leinder, 2001: 110). Örtülü bilgi ise eyleme, tecrübeye, fikre ve belirli bir duruma gömülmüş bilgidir. Alavi ve Leinder (2001: 113) çalışmalarında, örtülü bilginin zihinsel modelleri içeren kısmını bilişsel örtülü bilgi, özel uygulama alanı olan ustalıkları da teknik örtülü bilgi olarak tanımlamışlardır. Bunun en iyi örneklerinden biri hekimlikteki cerrahi yetenekler olarak gösterilmektedir. Örtülü bilgi birey ve ekip bazlı olarak tasnif edilebilir. Weick ve Robert (1993) çalışmalarında, ekip bazlı örtülü bilgiye, grup üyelerinin kolektif olarak sahip olduğunu ve ancak grup üyesi olan birinin bu bilgiye ulaşma imkânı bulunduğunu belirtmektedirler (Berman, Down ve Hill, 2002). Grup aktivitelerine bağlı olan örtülü bilgi, bir grubun karmaşık bir işle karşılaştığında otomatik olarak ortaya koydukları günlük tecrübelerinden elde edilmiş bireysel davranış, bilişsel şema ve davranış kalıplarının bir kombinasyonu olarak tanımlanan “ortak akıl” da

depolanmaktadır (Wegner, 1987; Wegner, Erber ve Raymond, 1991; Wegner, Giuliano ve Hertel, 1985).

Bu nedenle örtülü bilginin kolayca aktarılabilen ve paylaşılabilen açık bilgiye dönüştürülmesi zordur. Örtülü bilgi, yetenek ve teknik bilgiyi içerir. Örtülü bilgi, sosyalleşme ve arkadaşlık gibi, içsel motivasyonu sağlamak için paylaşılabilir. Choi ve Lee (2003), bireyin örtülü bilgiyi ve kişisel tecrübeyi, sosyal etkileşimle kazanabildiğini savunmaktadır. Nonaka (1994), ya göre örtülü bilgi kişiseldir ve sosyal etkileşim vasıtasıyla paylaşılır. Bu nedenle, sosyal ilişkinin, örgütte çalışanlar arasında örtülü bilginin paylaşımını kolaylaştırdığını belirtmektedir. Örtülü bilginin rakipler tarafından taklit edilmesinin zorluğu, onun sürdürülebilir rekabet avantajı için çok önemli bir kaynak olmasına sebep vermektedir. Bireyin örtülü bilgisinin takım başarısına olan katkısı tam olarak ölçülememektedir (Osterloh ve Frey, 2000: 539).

1.2. Sosyal Sermaye

Nahapiet ve Ghoshal (1998) çalışmalarında sosyal sermayenin, firmalar için değer yaratmada nasıl kolaylaştırıcı bir rol oynadığına ilişkin teorik bir modelini, Moran ve Ghoshal (1996) ise, bilgi değişiminin değer yaratma formülasyonunu belirlemişlerdir. Nahapiet ve Ghoshal (1998), Tsai ve Ghoshal, (1998: 464) sosyal sermayeyi yapısal boyut, ilişkisel boyut ve bilişsel boyut olmak üzere üç boyutta tanımlamaktadır. Sosyal sermayenin yapısal boyutu, sosyal sistemin ve ilişkiler ağının bir bütün olarak sahip olduğu özellikleri içermektedir. Bu özellikler bireye bağlı olmayan, birey ve birimler arasındaki bağlantının yapılandırılmasını tarif etmektedir. Bu çerçevede sosyal sermayenin yapısal boyutu, kişiler arasındaki genel bağlantı kalıplarını, kişiler ve erişilme şekilleri de dahil olmak üzere içermektedir (Burt, 1992). Bu boyutun en önemli yönleri kişiler arasındaki ilişkiler ağının varlığı ve yokluğu (Scott, 1991; Wasserman ve Faust 1994), iletişim ağının yapısı (Krackhard, 1989) ve uygun örgütsel anlayıştır.

Kişilerarası ilişkiler ağı boyutu, kişilerin elde edilmesi zor olan bilgilere erişim süresini kısaltan ve bu bilgilerin değerini artıran bilgiye erişim olanağını (Coleman, 1988); bilgiden elde edilecek yararı, bilginin uygun zamanda elde edilmesini (zamanlama) ve bilgilerin paylaşılma ve dağıtılma olanaklarından haberdar olma fırsatlarını (Burt, 1992; Granovetter, 1973) içermektedir.

Yapısal boyutun diğer önemli bir bileşeni olan iletişim ağı yapısı Tichy, Thusman ve Fombrun'un (1979) tanımladığı gibi, ilişkiler ağının yoğunluğu, ağa dahil olabilme ve hiyerarşi gibi alt boyutlarda ele alınabilmektedir.

Yapısal boyutun son önemli bileşeni de farklı bireysel ve kültürel değerlere dayalı, iletişim ve ilişkilerin oluşmasına olanak sağlayarak bilgi üretimi ve dağıtımına destek olan uygun örgütsel anlayıştır (Nohria, 1992; Putnam, 1993-1995).

Sosyal sermayenin bilişsel boyutu, paylaşılan değerleri içermektedir. Bunlar kişiler arasında paylaşılan ortak dil ve başarı hikâyelerinden oluşmaktadır. Paylaşılan ortak dil, sosyal ilişkilerin bilgi değişimi, soru sorma, tartışma yollarıyla bireylerin bilgilere erişimi ve bunları paylaşma imkânlarını artırarak kolaylaştırır. Paylaşılan ortak dil, algılamalarda aynılığı sağlayarak çevrenin gözlemlenmesinde ve yorumlanmasında temel bir düşünce çerçevesi oluşturur (Berger ve Luckman, 1996; Pondy ve Mitroff, 1979). Ayrıca ortak dil, farklı bilgilerin bir araya getirilme yeteneğini artırarak, yeni kavram ve bilgi formlarının geliştirilmesine destek olur (Nonaka ve Takeuchi, 1995). Brashear, Boles, Bellenger ve Brooks (2003: 197) çalışmalarında paylaşılan değerlerin, bireysel değerler ile diğer üyelerin sahip olduğu değerler arasındaki uyuma dikkat çekmektedir.

Sosyal sermayenin ilişkisel boyutu, duygusallığa dayalı güveni, normları ve zorunlulukları içermektedir. Duygusallığa dayalı güven, güvenilirlik derecesi ve karşılıklı bağımlılık, güven ilişkisi, gerçek ilgiyi belirtme ve güvenin gelişmesi için karşılıklı çaba harcamaya, diğerlerinin sorunlarını kendi sorunları gibi kabul etme, diğerlerinin ihtiyaçlarını takip edip uygun yardımcı yapma, ödül bekleme-siz yardım-laşma ve fedakâr davranışlar ile kendini göstermektedir (McAllister, 1995).

Sosyal sermayenin ilişkisel boyutunun norm alt boyutu, Coleman (1990)'a göre, bireylerin diğer bireylerin eylemleri üzerindeki kontrol hakkı ile oluşmaktadır. Bu hak, sosyal olarak tanımlanmıştır. İletişime ve bilgi paylaşımına isteklilik ve açıklık, takım çalışmasını ve yardımlaşmayı destekleme, eleştirilere ve farklı fikirlere hoşgörü ve yazılı olmayan kurallar, normları betimleyen örneklerdendir (Nahapiet ve Ghoshal, 1998: 255).

Sosyal sermayenin ilişkisel boyutunun zorunluluk alt boyutu, gelecekte yapılacak eylemelere ve sahip olunan değerlere bağlı olarak davranmayı tanımlamaktadır (Coleman, 1990). Sosyal sermaye, ilişkisel boyutunda sosyal bağlar, güven ilişkisi ve değerler sistemi ile, yapısal boyutunda sosyal aktörler arasındaki ilişki kalıpları ile ve bilişsel boyutunda paylaşılmış normlar ve paylaşılmış değerleri içeren tutumlar ile örneklendirilebilmektedir (Berman, Down ve Hill, 2002: 197; Tsai ve Ghoshal, 1998: 465).

1.3. Planlı Davranış Teorisi

Ajzen (1991)'e göre planlı davranış teorisi, rol ve algılanmış davranışsal kontrol unsurlarını içermektedir (Armitage ve Conner, 2001; Armitage, Conner, Loach ve Willetts, 1999). Algılanmış davranışsal kontrol yükseldiğinde bilgi paylaşım niyeti ile bilgi paylaşım davranışı arasında pozitif bir ilişki tespit edilmiştir. Conner ve Armitage (1998)'deki çalışmasında algılanmış davranışsal kontrolü içsel ve dışsal kontrol olarak boyutlandırmaktadır. Ajzen (1985 ve

2002)'ye göre içsel kontrol, bir eylemin yapılmasında motive edici ya da engelleyici içsel yetenek, kabiliyet, duygu gibi unsurları, dışsal kontrol ise bir eylemin yapılmasında motive edici ya da engelleyici fırsatlar, kaynaklar gibi çevresel unsurları içermektedir (Bock, Zmud, Kim ve Lee, 2005). Dışsal kontrol faktörleri aynı zamanda niyetin davranışla sonuçlanmasında kolaylaştırıcı etki yapmaktadır (Fitch ve Ravlin, 2005).

Bu çalışmanın temel hedefi, yukarıda açıklanan teorilerden hareketle, sosyal sermayenin yapısal, ilişkisel ve bilişsel boyutlarının, örtülü bilgi paylaşım davranışı arasındaki ilişkiyi, planlı davranış alt unsurları olan içsel ve dışsal kontrol faktörleri çerçevesinde modelleyerek ortaya koymaktır.

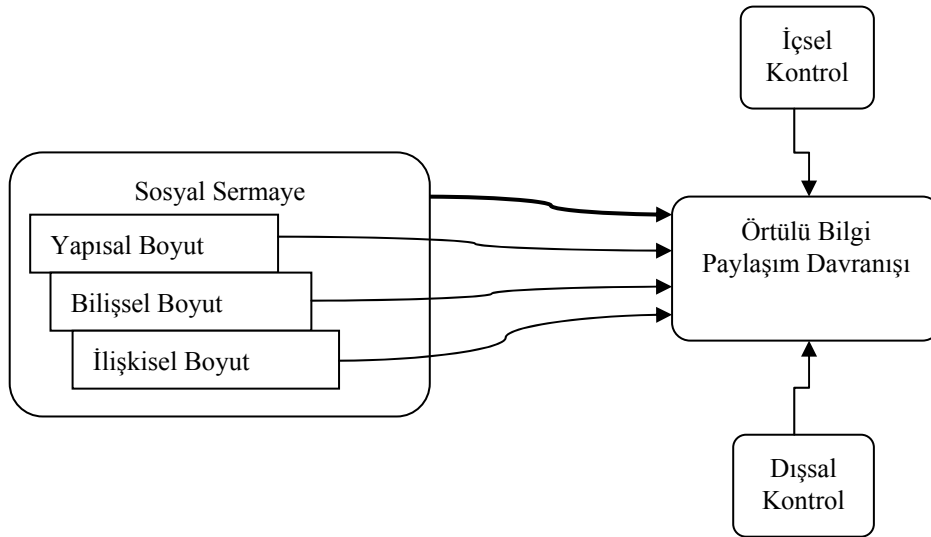
2. Araştırma Modeli ve Hipotezler

Bireyler örgütlerde sosyal bir ortam içinde faaliyetlerini sürdürmekte, dolayısıyla karşılıklı iletişim ve etkileşim halinde bulunmaktadır. Bireylerin sosyal çevresinin ortak özellikleri sosyal sermaye boyutlarında kendini göstermektedir. Sosyal sermaye tek tek bireylerden tüm örgüte kadar mevcut olan bütün sosyal katılımcıların sosyal ilişkileri ile var olan değerli bir varlıktır. Sosyal sermaye daha iyi iş olanakları bulunmasına (Granovetter, 1995), erken terfiye (Burt, 1997), ortak çalışmayı kolaylaştırmaya (Bolino, Turnley ve Bloodgood, 2002), örgüt içinde yardımlaşma ve iç kaynakların değişimine, entelektüel sermayenin yaratılmasına ve bilginin örgüt içinde yayılmasına (Nahapiet ve Ghoshal, 1998) ve örgütsel esnekliğin artırılmasına (Leana ve Van Buren, 1999) yardımcı olmaktadır.

Sosyal sermaye ile örtülü bilgi paylaşım davranışı arasındaki ilişkiler, ilişkisel boyutun alt boyutlarından olan “duygusallığa dayalı güven” ve “paylaşılan değerler” faktörleri çerçevesinde Yang ve Farn (2009) tarafından incelenmiştir. Çalışma, “duygusallığa dayalı güven” ve “paylaşılan değerler” faktörlerinin, örtülü bilgi paylaşım davranışlarını pozitif yönde etkilediğini ortaya koymaktadır. Bununla beraber, denetim merkezi unsurları olan içsel ve dışsal kontrol odaklılığının, örtülü bilgi paylaşım davranışları ile olan ilişkileri Fitch ve Ravlin (2005); Ajzen (1991); Armitage ve Conner (2001); Armitage, Conner, Loach ve Willetts (1999) tarafından ele alınmıştır. Çalışmanın sonucunda dışsal ve içsel kontrol odaklılığının, davranış niyetinin, davranış eylemine geçilmesinde farklılaşan koşullara göre olumlu etki yaptığı ortaya konmuştur. Sosyal sermaye ve denetim merkezinin, örtülü bilgi paylaşım davranışları üzerindeki olumlu ilişkileri bu çalışmalarla ortaya konmasına karşın, sosyal sermayenin tüm boyutlarının ve alt boyutlarının bir bütün olarak ele alınıp örtülü bilgi paylaşım davranışı üzerindeki etkisine ilişkin çalışmaların yetersiz olduğu gözlenmiştir. Bu noktadan hareketle, sosyal sermayenin “yapısal”, “bilişsel” ve “ilişkisel” boyutlarının, bu boyutların alt

bileşenleriyle beraber örtülü bilgi paylaşım davranışı üzerindeki etkilerinin araştırılması çalışmanın derinliğini ve güçlülüğünü artıracaktır. Dolayısıyla sosyal sermaye boyut ve alt boyutlarının örtülü bilgi paylaşım davranışını artıracağı ileri sürülmektedir. Aşağıdaki araştırma modeli sosyal sermayenin, içsel ve dışsal kontrol unsurlarının örtülü bilgi paylaşım davranışı üzerindeki etkilerini araştırmaya yöneliktir. Bu çalışma, araştırma modelinin sadece sosyal sermaye ve kontrol odaklılığın, örtülü bilgi paylaşım davranışı üzerindeki etkilerine ilişkin sonuçları içermektedir*.

Araştırma Modeli

Bu bağlamda sosyal sermayenin örgüt bireylerinin tecrübelerinde saklı olan örtülü bilginin paylaşılma davranışının gerçekleştirilmesinde pozitif bir etkisi olacağı varsayılmaktadır. Bu araştırmanın sorunsalı şu şekilde ifade edilebilir:

H1: Sosyal sermaye, örtülü bilgi paylaşım davranışını artırmaktadır.

Model 1: $\text{ÖBPD} = \beta_0 + \beta_1 \text{SS}$

Model 2: $\text{ÖBPD} = \beta_0 + \beta_1 \text{YP} + \beta_2 \text{BB} + \beta_3 \text{İB}$

* Bu çalışmanın ilk hali, 18. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.

$$\text{Model 3: } \text{ÖBPD} = \beta_0 + \beta_1 \text{İA} + \beta_2 \text{İAY} + \beta_3 \text{UÖA}$$

$$\text{Model 4: } \text{ÖBPD} = \beta_0 + \beta_1 \text{OD} + \beta_2 \text{OH}$$

$$\text{Model 5: } \text{ÖBPD} = \beta_0 + \beta_1 \text{DDG} + \beta_2 \text{N} + \beta_3 \text{Z} + \beta_4 \text{Ö}$$

Conner ve Armitage (1998)'deki çalışmasında algılanmış davranışsal kontrolü içsel ve dışsal kontrol olarak boyutlandırmaktadır. Bir eylemin yapılmasında motive edici ya da engelleyici içsel yetenek, kabiliyet, duygu gibi unsurlarla tanımlanan içsel kontrol ve bir eylemin yapılmasında motive edici ya da engelleyici fırsatlar, kaynaklar gibi çevresel unsurları içeren dışsal kontrolün örtülü bilgi paylaşma davranışını artıracakları öngörülmektedir. Bu amaçla aşağıdaki hipotez oluşturulmuştur:

H2: İçsel kontrol ve dışsal kontrol örtülü bilgi paylaşım davranışını artırmaktadır.

$$\text{Model 6: } \text{ÖBPD} = \beta_0 + \beta_1 \text{İK} + \beta_2 \text{DK}$$

3. Araştırma Yöntemi

Literatür taramasına dayalı olarak oluşturulan kavramsal çerçevede sosyal sermayenin 3 temel boyutta ele alınabileceği ve her bir boyutun alt boyutlar çerçevesinde incelenebileceği tespit edilmiştir. Buna göre sosyal sermayenin 3 ana boyutu; “yapısal”, “bilişsel” ve “ilişkisel” olmak üzere ele alınmıştır. Yapısal boyut, “iletişim ağları”, “iletişim ağ yapıları” ve “uygun örgüt anlayışı” alt boyutlarıyla; bilişsel boyut, “ortak dil” ve “ortak hikâyeler” alt boyutlarıyla ve ilişkisel boyut, “duygusallığa dayalı güven”, “normlar”, “zorunluluk” ve “özdeşleşme” alt boyutları ile açıklanabilmektedir.

Sosyal sermaye ve içsel ve dışsal odaklılık ile örtülü bilgiyi paylaşım davranışı arasındaki ilişkiler, kurulan model çerçevesinde tek değişkenli ve çok değişkenli doğrusal regresyon analizleri ile incelenmiş ve bu şekilde ileri sürülen varsayımlar sınanmıştır.

3.1. Prosedürler, Ölçüm ve Araştırmanın Sınırlılıkları

Çalışmada araştırılan sosyal sermaye, içsel ve dışsal odaklılık ile örtülü bilgiyi paylaşım davranışı ilişkileri literatüre dayanan çok boyutlu bir araştırma anketi ile incelenmiştir. Anketin sosyal sermaye boyutlarını inceleyen sorular Nahapiet ve Ghoshal (1998), Moral ve Ghoshal (1996) ve Tsai ve Ghoshal (1998) çalışmalarında kullanılan boyutlar ve alt boyutlara dayalı olarak derlenmiştir.

Anketin örtülü bilgiyi paylaşma davranışı boyutları Bock et al. (2005) çalışmasından derlenerek adapte edilmiştir. Çok boyutlu anketin içsel ve dışsal odaklılığını ölçen soruları Armitage ve Conner (2001), Armitage, Conner, ve Willetts (1999) ve Armitage ve diğ. (1999) çalışmalarına dayanılarak ve bu çalışmalarda kullanılan soruların adaptasyonu ile oluşturulmuştur.

Anketin hazırlanması sürecinde Türkçeye tercüme edilen anket analiz soruları önce uzman bir dil bilimci tarafından incelenmiş ve tekrar İngilizceye çevrilerek anlam kaymaları olup olmadığı araştırılmıştır. Anket, küçük bir grup üzerinde denenmiş, elde edilen geribildirimler ve uygulama alanı özelliklerine göre yapılandırılmış, güvenilirlik ve geçerlilik analizleri (Cronbach's Alpha=0,94) yapılmış ve takiben uygulamaya geçilmiştir. Araştırma anketi Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi intörnlerine, yüz yüze görüşme yolu ile iletilmiş, verilen anketin cevaplanmasına nezaret edilmiş ve istenildiğinde gerekli ek açıklamalar yapılmıştır. Çok boyutlu anket “Hiçbir Zaman (Hiç yok)”, “Çok Nadir (Çok az var)”, “Ara Sıra (Orta miktar var)”, “Genellikle (Çokça var)” ve “Her Zaman (Çok fazla var)” şeklindeki 5’li Likert ölçeği ile uygulanmıştır*.

Araştırma, Ankara Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi intörnleri ile sınırlıdır. Uygulamanın evreni 180 kişiden oluşmaktadır. Uygulamada 110 kişiye ulaşılmış, 12 anket verilerin eksikliği nedeniyle değerlendirmeye alınmamıştır.

4. Analiz Sonuçları

Uygulamaya katılan 98 deneğin, 56’sı (%57.1) kadın, 42’si (%42.9) erkektir. Yaş grubu 22-25’tir.

Model tahmini ve temel istatistikî veriler Tablo 1’de verilmiştir. Sorular boyutlar nezdinde gruplanmıştır. Çok boyutlu anketin Cronbach's Alpha değeri 0.940 olup yüksek düzeydedir. Soruların faktör yükleri, boyutları açıklama oranları yüksektir. Modelin basıklık ve çarpık değerleri geçerli aralıktadır.

* Uygulanan anket ekte bulunmaktadır.

Tablo 1. Model Tahmini ve Temel İstatistikler

Model Tahmini ve Temel İstatistikler								
	Soru no	N	Ortalama	Standart Hata	Çarpıklık	Basıklık	Cronbach's Alpha 0.940	Faktör Yüğü
YAPISAL BOYUT	S1	98	2,70	0,104	-0,131	-1,163	0,941	0,811
	S2	98	2,73	0,095	0,251	-0,298	0,940	0,852
	S3	98	2,67	0,091	-0,236	-0,678	0,941	0,856
	S4	98	2,76	0,087	-0,190	-0,628	0,940	0,839
	S5	98	2,77	0,098	-0,198	-1,001	0,940	0,825
	S6	98	2,71	0,094	-0,179	-0,835	0,940	0,876
	S7	98	2,79	0,103	-0,334	-1,006	0,940	0,818
	S8	98	2,69	0,089	-0,101	-0,714	0,941	0,759
	S9	98	2,87	0,097	-0,015	-0,494	0,940	0,629
BİLİŞSEL BOYUT	S10	98	3,41	0,095	-0,299	-0,675	0,940	0,806
	S11	98	3,37	0,097	-0,153	-0,752	0,940	0,871
	S12	98	3,20	0,103	-0,121	-0,814	0,939	0,882
	S13	98	3,02	0,097	-0,183	-0,710	0,940	0,489
İLİŞKİSEL BOYUT	S18	98	3,59	0,099	-0,295	-0,624	0,938	0,711
	S19	98	3,64	0,108	-0,382	-0,680	0,938	0,704
	S20	98	3,64	0,102	-0,339	-0,427	0,939	0,724
	S21	98	3,63	0,104	-0,655	0,102	0,937	0,813
	S22	98	3,65	0,100	-0,636	0,164	0,938	0,799
	S23	98	3,69	0,105	-0,646	-0,110	0,937	0,850
	S24	98	3,54	0,108	-0,447	-0,345	0,937	0,841
	S25	98	3,57	0,103	-0,319	-0,514	0,938	0,770
	S26	98	3,54	0,100	-0,083	-0,992	0,938	0,785
	S27	98	3,54	0,096	-0,119	-0,571	0,937	0,781
	S28	98	3,49	0,099	-0,174	-0,689	0,937	0,862
	S29	98	3,71	0,093	-0,453	-0,164	0,937	0,836
S30	98	3,54	0,097	-0,364	-0,272	0,937	0,829	
ÖRTÜLÜ BİLGİYİ PAYLAŞMA DAVRANIŞI	S34	98	3,37	0,094	-0,107	-0,284	0,938	0,836
	S35	98	3,47	0,090	-0,357	0,100	0,939	0,903
	S36	98	3,31	0,098	-0,026	-0,508	0,938	0,855
İÇSEL KONTROL	S37	98	3,56	0,093	-0,467	0,052	0,938	0,825
	S38	98	3,46	0,097	-0,339	-0,395	0,937	0,892

	S39	98	3,72	0,090	-0,483	0,008	0,938	0,875
	S40	98	3,43	0,096	-0,010	-0,601	0,939	0,720
	S41	98	3,68	0,092	-0,396	-0,203	0,938	0,698
DIŞSAL KONTROL	S42	98	3,56	0,101	-0,109	-0,745	0,940	0,701
	S43	98	3,59	0,095	-0,234	-0,458	0,940	0,601
	S44	98	3,11	0,105	-0,007	-0,629	0,941	0,700
	S45	98	3,28	0,102	-0,398	-0,134	0,939	0,769
	S46	98	3,63	0,106	-0,524	-0,314	0,940	0,637

Çalışmada varsayımların doğruluğu, ilişkilerin varlığı ve yönleri kurulan modeller ile regresyon analizleri yoluyla incelenmiştir. Modelde bir bağımsız değişkenin bulunması halinde basit doğrusal, birden fazla bağımsız değişkenin bulunması durumunda doğrusal çok değişkenli regresyon analizi kullanılmıştır.

Regresyon analizi bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkilerin varlığını, yönünü ve istatistikî anlamlılığını $\text{sig} \leq 0.05$ ile, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkeni etkileme gücünü de β katsayısı ile gösteren, çalışmanın amacına uygun bir analiz yöntemidir.

Analiz sonuçlarının verildiği tabloların üst kısmında, bağımlı, bağımsız değişken ilişkisi, dolayısı ile doğruluğu araştırılan varsayımı belirten model görülmekte, tablolarda ise modele ilişkin istatistikî sonuçlar yer almaktadır. Buna göre R^2 değeri, modelin açıklayıcılığı, β değeri ve işareti bağımsız değişkenlerin gücünü, katsayılarını ve bağımlı değişkenle olan ilişkilerinin yönünü göstermektedir. Sig. (significancy) değeri ≤ 0.05 olması halinde istatistikî anlamlılığı ifade etmektedir. Bu değer bağımsız değişkenler için, değişkenin bulunduğu satırda ve model için tablonun sonunda gösterilmiştir. Bir başka deyişle, modelin sig. değeri ≤ 0.05 ise model istatistikî olarak anlamlı ve bağımsız değişkenin sig. değeri ≤ 0.05 ise bağımsız değişkenin, bağımlı değişken ile belirlenen ilişkisi istatistikî olarak anlamlıdır. Bu noktada modelin istatistikî olarak anlamsız fakat, model içindeki bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenle olan ilişkisi istatistikî olarak anlamlı ise, bu anlamlılık örneklemden elde edilen veri sayısının ve modelin benzer çalışmalardaki sonuçlarını izleyerek incelenme konusu olmakta, ilgili çalışma için istatistikî bir değer ifade etmemektedir. Aşağıda analiz sonuçlarını gösteren tablolar ve açıklamaları bu ilkeler çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Tablo 2. Sosyal Sermayenin Örtülü Bilgiyi Paylaşma Davranışı Üzerindeki Etkisi

		Model 1: ÖBPD= $\beta_0 + \beta_1 SS$					
Örtülü Bilgiyi Paylaşma Davranışı		β	t	Sig.	R ²	F	Sig.
		(Sabit)	2,832	2,263	0,026	0,268	35,13
	Sosyal Sermaye	0,087	5,927	0,000			

Sosyal sermayenin ana boyutları bir bütün olarak ele alındığında, örtülü bilgiyi paylaşma davranışını istatistikî olarak pozitif yönde etkilediği tespit edilmiştir (sig=0,000). Modelin ilişkiyi pozitif yönde anlamlı olarak açıkladığı görülmektedir ($\beta = 0,087$ ve $R^2 = 0,268$)

Tespit edilen istatistikî anlamlılıktaki pozitif ilişkinin sosyal sermaye alt boyutları çerçevesinde nasıl olduğunun araştırma sonuçları Tablo 3'de gösterilmektedir.

Tablo 3. Sosyal Sermaye Boyutlarının Örtülü Bilgiyi Paylaşma Davranışı Üzerindeki Etkisi

		Model 2: ÖBPD= $\beta_0 + \beta_1 YP + \beta_2 BB + \beta_3 İB$						
Örtülü Bilgiyi Paylaşma Davranışı		β	t	Sig.	R ²	F	Sig.	
		(Sabit)	2,762	2,371	0,020	0,404	21,226	0,000
		Yapısal Boyut	-0,031	-1,050	0,297			
		Bilişsel Boyut	0,145	2,039	0,044			
		İlişkisel Boyut	0,134	6,881	0,000			
		Model 3: ÖBPD= $\beta_0 + \beta_1 İA + \beta_2 İAY + \beta_3 UÖA$						
Yapısal Boyut		β	t	Sig.	R ²	F	Sig.	
		(Sabit)	9,629	10,214	0,000	0,022	0,698	0,555
		İletişim Ağları	0,039	0,493	0,623			
		İletişim Ağ Yapısı	-0,254	-1,016	0,312			
		Uygun Örgüt Anlayışı	0,442	1,339	0,184			
		Model 4: ÖBPD= $\beta_0 + \beta_1 OD + \beta_2 OH$						
Bilişsel Boyut		β	t	Sig.	R ²	F	Sig.	
	(Sabit)	6,758	6,358	0,000	0,101	5,334	0,005	

	Ortak Dil	0,215	2,209	0,030			
	Ortak Hikâyeler	0,409	1,593	0,114			
Model 5: $\text{ÖBPD} = \beta_0 + \beta_1 \text{DDG} + \beta_2 \text{N} + \beta_3 \text{Z} + \beta_4 \text{Ö}$							
İlişkisel Boyut		β	t	Sig.	R^2	F	Sig.
	(Sabit)	3,346	3,681	0,000	0,406	15,890	0,000
	Duygusalığa Dayalı Güven	0,150	1,775	0,079			
	Normlar	-0,040	-0,377	0,707			
	Zorunluluk	-0,067	-0,203	0,840			
Özdeşleşme	0,455	2,727	0,008				

Sosyal sermayenin ana boyutlarının örtülü bilgiyi paylaşım davranışı ile olan ilişkisinin araştırıldığı Model 2 istatistikî olarak anlamlıdır. Sosyal sermayenin alt boyutları incelendiğinde, bilişsel ve ilişkisel boyutların örtülü bilgi paylaşım davranışını pozitif yönde etkilediği buna karşın, yapısal boyutun örtülü bilgi paylaşım davranışını istatistikî olarak etkilemediği görülmektedir (Model 2). Yapısal boyutun kendi alt boyutları ile örtülü bilgi paylaşım davranışına etkisi (Model 3) yine istatistikî olarak anlamsızdır. Model 4’de bilişsel boyutun alt boyutlarının ve Model 5’de ilişkisel boyutun alt boyutlarının örtülü bilgi paylaşım davranışı ile ilişkisi incelenmiş ve bilişsel boyutun “ortak dil” alt boyut ve ilişkisel boyutun da “özdeşleşme” alt boyutlarının örtülü bilgi paylaşım davranışını istatistikî anlamda pozitif ve anlamlı olarak etkilediği gözlenmiştir. Yapısal boyut hariç sosyal sermaye alt boyutları ilişki modeli anlamlıdır.

Tablo 4. İçsel ve Dışsal Kontrol Odaklılığının Örtülü Bilgiyi Paylaşım Davranışı Üzerindeki Etkisi

	Model 6: $\text{ÖBPD} = \beta_0 + \beta_1 \text{İK} + \beta_2 \text{DK}$						
Örtülü Bilgiyi Paylaşım Davranışı		β	t	Sig.	R^2	F	Sig.
	(Sabit)	0,615	0,665	0,507	0,581	65,894	0,000
	İçsel Kontrol	0,437	8,337	0,000			
Dışsal Kontrol	0,101	1,681	0,096				

İçsel ve dışsal kontrol odaklılığın örtülü bilgi paylaşım davranışı üzerindeki ilişkisinin araştırıldığı Model 6 istatistikî olarak anlamlı olup, sadece içsel

kontrolün örtülü bilgi paylaşım davranışı üzerinde pozitif ve istatistikî olarak anlamlı olduğu görülmektedir. Dışsal kontrolün örtülü bilgi paylaşım davranışı üzerindeki ilişkisinin anlamsız olduğu görülmüştür.

5. Katkıları

Çalışma sosyal sermayenin örtülü bilgi paylaşım davranışı üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır. Bu ilişkide sosyal sermayenin bilişsel ve ilişkisel boyutlarının örtülü bilgi paylaşım davranışını arttırdığı bulgulanmıştır. Bilişsel boyutun “ortak dil” alt boyutu örtülü bilgi paylaşım davranışını arttırmaktadır. İlişkisel boyutun “özdeşleşme” alt boyutu örtülü bilgi paylaşım davranışını arttırmaktadır.

Çalışma bilimsel açıdan 1.sosyal sermaye 2. sosyal sermayeyi oluşturan boyutlar ve 3. sosyal sermayeyi oluşturan boyutların alt boyutları olmak üzere, bu unsurların örtülü bilgi paylaşım davranışı ile olan ilişkilerini 3 düzeyde ve aynı çalışmada incelemesi açısından öncüdür. Bu şekildeki analiz, değerlendirme etkinliği ve bütünsel görüş olanağını arttırmakta ve bu yaklaşım kavramsallaştırma ve modelleme çabalarına olumlu destek sağlamaktadır. Çok boyutlu, çok seviyeli bütünsel analizi temsil eden bu yaklaşım elde edilen bilimsel sonuçların toplulaştırılmasına, bu sonuçların iş dünyasına yapacağı katkıların tutarlılığının artmasına olanak vermektedir.

Bu çevrede elde edilen bulguların iş dünyası getirebileceği bazı katkılar şu şekilde özetlenebilir;

Sosyal sermayenin oluşmasına ve gelişmesine olanak sağlayacak, sosyal ilişkilerin oluşmasını ve paylaşımını kolaylaştıracak, iletişim ağları kurup, toplantılar, katılımı arttıran etkinlikler düzenleyecek örgütler, çalışanlarında ve sosyal ilişkilerde saklı bulunan ve bu yollarla paylaşılan, sorun çözme yöntemlerinin, tecrübe ve ustalıkların, örgüt içindeki diğer bireylere öğretilmesini ve paylaşarak etkinliğin artmasını sağlayacaklardır. Örgütler bu yolla daha yetkin çalışanlara, sistemlere ve rekabet gücünü arttıran değerlere sahip olacaklardır.

Örgütte kullanılan ortak dil ve başarı yollarını, örneklerini aktaran ortak hikâyeler ve bireyin örgütü ile özdeşleşmesi bireyin sahip olduğu bilgiyi paylaşmasını arttırmaktadır. Yöneticilerin bu unsurları destekleyen örgütsel iklimi tasarlamaya öncelik vermeleri uygun olacaktır. Bununla beraber dışsal kontrol parametrelerinin bilgi paylaşım davranışlarına olumlu etki yapması için iyi düşünülmesi gereği ortaya çıkmaktadır.

Bu çerçevede iş dünyası ve yöneticileri örgütte örtülü bilgi paylaşımını arttırmak, bu yolla taklit edilmesi zor üstünlüklere sahip olmak için, sosyal sermayenin oluşup, gelişebileceği örgüt iklimini oluşturmalı, örgüt sosyal dokusunu iletişime, paylaşıma uygun bir yapıda tasarlamalıdır.

Sonuç

Çalışmanın temel araştırma konularından birisi, sosyal sermaye ile örtülü bilgiyi paylaşma davranışı arasındaki ilişkinin durumudur. Elde edilen sonuçlar, sosyal sermayenin örtülü bilgiyi paylaşma davranışını olumlu etkilediği ve arttırdığı yönündedir. Bu durumda sosyal sermayeye verilen önem arttıkça, örgütlerde yetenek, tecrübe gibi kıymetli bilgilerin bireyler arasındaki paylaşımı artacaktır. Bu durum örgütün değerinin artmasına olumlu katkı yapacaktır. Elde edilen bu sonuç, Choi ve Lee (2003); Nonaka (1994), Nonaka ve Takeuchi (1995)'nin bulguları ile uyumludur.

Bu çerçevede sosyal sermaye boyutlarının örtülü bilgiyi paylaşma davranışı ile olan ilişkisi araştırıldığında, yapısal boyutun, istatistikî anlamda bir ilişkisi tespit edilememiştir. Bu durum örgütün iletişim, etkileşim ve paylaşım sistematiğinin, alt yapısının yeterli ve/veya istenilen düzeyde etkin olmaması ile ilişkilendirilebilir.

Sosyal sermayenin bilişsel boyutu örtülü bilgiyi paylaşma davranışını olumlu yönde etkileyip arttırmaktadır. Bilişsel boyutun alt unsuru olan “ortak dil”in etkisi istatistikî olarak anlamlıdır. Bu durumda örgüt bireylerinin sosyal ilişkilerinde ve örgüt yaşamlarında kullandıkları ortak dil, örtülü bilgi paylaşımının gerçekleşmesinde etkili olmaktadır.

Sosyal sermayenin ilişkisel boyutu örtülü bilgiyi paylaşma davranışını arttırmakta, bu boyutta “özdeşleme” unsuru istatistikî anlamlılık göstermektedir. Bireyin örgütle, çalışma grubu ile kendini özdeşleştirilmesi, kendini onların bir parçası gibi hissetmesi, görmesi, bireyin örtülü bilgiyi paylaşma davranışının artmasına sebep olmaktadır. Sosyal sermayenin ilişkisel boyutundaki tespit edilen bu ilişkinin varlığı ve yönü Yang ve Fam (2009)'ın bulgu seti ile örtüşmektedir.

Bu noktada elde edilen sonuçlar, “sosyal sermaye, örtülü bilgiyi paylaşma davranışını artırır” varsayımını (Model 1) doğrulamakta, sosyal sermaye alt boyutlarının örtülü bilgiyi paylaşma davranışı ile olan ilişkilerini araştıran Model 2, Model 4 ve Model 5'e istatistikî geçerlilik kazandırmaktadır.

Bireyin içsel ve dışsal kontrol odaklılığının örtülü bilgiyi paylaşma davranışı ile üzerindeki ilişkisinin araştırılması çalışmanın bir diğer temel konusunu oluşturmaktadır. Elde edilen sonuçlara göre içsel kontrol örtülü bilgiyi paylaşma davranışı üzerinde olumlu ve artırıcı bir etki göstermektedir. Bu durum, sahip olunan yetenek, bilgi, ustalık gibi örtülü bilgi türlerinin paylaşma davranışının bireyin kendi kontrolünde olduğunu ortaya koymaktadır. Analizde dışsal kontrolün geçerlilik değerlerine yakın sonuçlar elde ettiği gözlenmektedir. Bu çerçevede yapısal boyut, ilişkisel boyutun “duygusallığa dayalı güven” alt boyutu da dikkate alındığında, örgütün iletişim ve paylaşımı sağlayacak bir sistematik kurma eksikliğinin daha açıklayıcı olacağı ön görülmektedir.

Bu veriler ışığında Model 6 istatistikî geçerlilik kazanmış, “içsel kontrol örtülü bilgiyi paylaşma davranışını arttırır” varsayımı doğrulanmış fakat “dışsal kontrol örtülü bilgiyi paylaşma davranışını arttırır” varsayımı doğrulanmamıştır. Elde edilen bu sonuçlar, Ajzen (1991); Armitage ve Conner (2001); Armitage, Conner, Loach ve Willetts (1999) çalışmaları ile paralellik göstermektedir.

Sosyal sermayenin ve içsel kontrolün, örtülü bilgiyi paylaşma davranışını arttırdığı görülmektedir. Sosyal sermaye boyutlarının örtülü bilgiyi paylaşma davranışı ile olan ilişkisinin araştırılmasında, sosyal sermaye ana boyutlarından “yapısal boyutun” ve bu boyutun, “iletişim ağları”, “iletişim ağ yapısı” ve “uygun örgüt yapısı” alt boyutları, bilişsel boyutun, “ortak hikâyeler” alt boyutu ve ilişkisel boyutun “duygusallığa dayalı güven”, “normlar” ve “zorunluluklar” alt boyutlarının örtülü bilgiyi paylaşma davranışı ile olan ilişkisi istatistikî olarak anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu, örgütün sosyal aktörleri arası iletişim, paylaşım sistemlerinin yeterli yâda etkin olarak kurulamaması, uygun örgüt anlayışının yeterli seviyede oluşmaması yâda yayılamamış, benimsenmemiş olması ile ilişkilendirebilir. Ancak bu ilişki varsayımları araştırılmaya muhtaçtır. Bu konuda yapılan çalışma sayısının artması, kurulan modellerin başka uygulama alanlarında sınanması, elde edilen bulguların değerlerini arttıracaktır. Çalışmanın, incelediği modeller çerçevesinde nedensellik araştırmaları için öncül bir yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın devamı olarak sosyal sermayenin ve iç-dış kontrol odaklılığının örtülü bilgiyi paylaşma niyeti üzerindeki etkileri araştırılmaktadır.

Kaynakça

- Ajzen, I. (1991), “The Theory of Planned Behavior,” *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50: 179-211.
- Ajzen, I. (2002), “Perceived Behavior Control, Self-Efficacy, Locus of Control and the Theory of Planned Behavior,” *Journal of Applied Social Psychology*, 32: 665-683.
- Ajzen, I. (1985), “From Intention to Behavior: A Theory of Planned Behavior,” J. Kunl ve J. Beckman (eds.), *Action Control: From Cognitions To Behaviors*, 11-39 (New York: Springer).
- Alavi, M., ve D. E. Leidner(2001), “Knowledge Management And Knowledge Management Systems: Conceptual Foundations and Research Issues,” *MIS Quarterly*, 25(1): 107-136.
- Armitage, C. J., Conner, M., Loach, J., ve D.Willetts (1999), “Different Perceptions of Control: Applying An Extended Theory of Planned Behavior to Legal and Illegal Drug Use,” *Basic and Applied Social Psychology*, 21(4), 301-316.
- Armitage, C. J. ve M.Conner (2001), “Efficacy of the Theory of Planned Behavior: Ameta-Analytic Review,” *British Journal of Social Psychology*, 40: 471-499.
- Berger, P. L. ve T.Luckman (1966), *The Social Construction of Reality* (London: Penguin Press).
- Berman, S. L., J. Down ve C. W. L. Hill (2002), “Tacit Knowledge as a Source of Competitive Advantage in the National Basketball Association,” *Academy of Management Journal*, 45(1): 13-31.
- Bock, G. W., R. W. Zmud, R. Y. G. Kim ve J.N. Lee (2005), “Behavioral Intention Formation In Knowledge Sharing: Examining The Roles of Extrinsic Motivators, Social-Psychological Forces, And Organizational Climate,” *MIS Quarterly*, 29(1): 1-26.

- Bolino, M. C., W. H. Turnley, ve J. M. Bloodgood (2002), "Citizenship Behavior An The Creation of Social Capital In Organizations," *Academy of Management Review*, 27(4): 505-522.
- Brashear, T. G., J. S. Boles Bellenger ve C. M. Brooks (2003), "An Empirical Test of Trust-Building Processes and Outcomes in Sales Manager-Salesperson Relationships," *Journal of the Academy of Marketing Science*, 31(2): 189-200.
- Burt, R. S. (1992), *Structural Holes: The Social Structure of Competition* (Cambridge, Ma: Harvard University Press).
- Burt, R. S. (1997), "The Contingent Value of Social Capital," *Administrative Science Quarterly*, 42: 339-365.
- Choi, B., ve H. Lee (2003). "An Empirical Investigation of Km Styles and Their Effect on Corporate Performance," *Information & Management*, 40: 403-417.
- Coleman, J. S. (1988), "Social Capital in The Creation Of Human Capital," *American Journal of Sociology*, 94: 95-120.
- Coleman, J. S. (1990), *Foundations Of Social Theory* (Cambridge, Ma: Belknap Press of Harvard University Press).
- Conner, M., ve C. J. Armitage (1998), "Extending The Theory of Planned Behavior: A Review For Further Research," *Journal of Applied Social Psychology*, 28: 1429-1464.
- Fahey, L., ve L. Prusak (1998). "The Eleven Deadliest Sins of Knowledge Management," *California Management Review*, 40(3): 265-276.
- Fitch, J. L., ve E. C. Ravlin, E. C. (2005), "Willpower and Perceived Behavioral Control: Influences on the Intention Behavior Relationship and Postbehavior Attributions," *Social Behavior And Personality*, 33(2): 05-124.
- Granovetter, M. S. (1973), "The Strength of Weak Ties," *American Journal of Sociology*, 78: 1360-1380.
- Hoegl, M. ve A. Schulze A. (2005), "How to Support Knowledge Creation in New Product Development: An Investigation of Knowledge Management Methods," *European Management Journal*, 23(3): 262-273
- Käser, P. A. W. ve R. E. Miles (2002), "Understanding Knowledge Activists' Successes and Failures," *Long Range Planning*, 35: 9-28.
- Krackhardt, D. (1989), "Graph Theoretical Dimensions of Informal Organization," *Paper Presented at the Annual Meeting of the Academy of Management* (Washington, Dc).
- Leana, C. R. ve H. J. Van Buren (1999), "Organizational Social Capital And Employment Practices," *Academy of Management Review*, 24: 538-555.
- Mcallister, D. J. (1995), "Affect and Cognition Based Trust as Foundations For Interpersonal Cooperation in Organizations," *Academy of Management Journal*, 38(1): 24-59.
- Moran, P. ve S. Ghoshal (1996), "Value Creation By Firms," J.B. Keys ve L. N. Dosier (Eds.), *Academy of Management Best Paper Proceedings*: 41-45.
- Nahapiet, J., ve S. Ghoshal (1998), "Social Capital, Intellectual Capital, and the Organizational Advantage," *Academy of Management Review*, 23(2): 242-266.
- Nohria, N. (1992), "Information and Search in the Creation of New Business Ventures," N. Nohria ve R. G. Eccles (eds.), *Networks And Organizations: Structure, Form And Action* (Boston: Harvard Business School Press): 240-261.
- Nonaka, I. (1994), "A Dynamic Theory of Organizational Knowledge Creation," *Organization Science*, 5(1): 14-37.
- Nonaka, I., ve H. Takeuchi (1995), *The Knowledge Creating Company* (New York: Oxford University Press).
- Osterloh, M. ve B. S. Frey (2000), "Motivation, Knowledge Transfer, and Organizational Forms," *Organization Science*, 11(5): 538-550.
- Polanyi, M. (1967), *The Tacit Dimension* (London: Routledge And Keoan Paul).
- Pondy, L. R., ve I. I. Mitroff (1979), "Beyond Open Systems Models of Organizations," Staw, B. M. (ed.), *Research in Organization Behavior* (Greenwich, Ct: Jai Press), 1: 3-39.

- Putnam, R. D. (1993), "The Prosperous Community: Social Capital and Public Life," *American Prospect*, 13: 35-42.
- Putnam, R. D. (1995), "Bowling Alone: America's Declining Social Capital," *Journal of Democracy*, 6: 65-78.
- Scott, J. (1991), *Social Network Analysis: A Handbook* (London: Sage, Simon, H).
- Smedlund, A. (2008), "The Knowledge System of A Firm: Social Capital Capital for Explicit and Potential Knowledge," *Journal of Knowledge Management*, 12(1): 63-77.
- Tichy, N. M., M. L. Tushman ve C. Fombrun (1979), "Social Network Analysis For Organizations," *Academy of Management Review*, 4: 507-519.
- Tsai, W., ve S. Ghoshal (1998), "Social Capital And Value Creation: The Role of Intrafirm Networks," *Academy of Management Journal*, 41(4): 464-476.
- Wasserman, S., ve K. Faust (1994), *Social Network Analysis: Methods and Applications* (Cambridge, England: Cambridge University Press).
- Wegner, D. M. (1987), "Transactive Memory: A Contemporary Analysis of The Group Mind," Mullen, B. ve G. R. Goethals (eds.), *Theories of Group Behavior* New York: Springer-Verlag): 185- 208.
- Wegner, D. M., R. Erber, ve P. Raymond (1991), "Transactive Memory in Close Relationships," *Journal of Personality And Social Psychology*, 61: 923-929.
- Wegner, D. M., Giuliano ve P. T. Hertel (1985), "Cognitive Interdependence in Close Relationships," Icke, W. J. (Ed.), *Compatible And Incompatible Relationships* (New York: Springer-Verlag): 253-276.
- Weick, K. E., ve K. H. Roberts (1993), "Collective Mind in Organizations: Heedful Interrelating on Flight Decks," *Administrative Science Quarterly*, 38: 357- 381.
- Yang, S. C. ve C. K. Fam (2009), "Social Capital, Behavioural Control, and Tacit Knowledge Sharing-A Multi- Informant Design," *International Journal of Information Management*, 29: 210-218.

Örtülü bilgi bireyin eğitiminden edindiği uzmanlık, teknik bilgi, sorun çözme yolları ve ustalık gibi yazılı dokümanlardan elde edilemeyecek bilgileri içerir. Bu çalışma örtülü bilginin paylaşılma niyeti ve davranışı arasındaki temel ilişkileri araştırmaya yöneliktir. Sorulara vereceğiniz cevapların samimiyeti çalışmanın geçerliliğini arttıracaktır. Katınıza peşinen teşekkür ederiz.

Şu anda staj yaptığımız klinik:	Acil Servis	☐	Çocuk	☐	Genel Cerrahi	☐	Halk Sağlığı	☐
	İç Hastalıkları	☐	Kadın Doğum	☐	Psikiyatri	☐		☐

Cinsiyet:	Kadın	☐	Erkek	☐
-----------	-------	--------------------------	-------	--------------------------

Size göre en uygun olan cevabı “X” ile işaretleyiniz.	Hiçbir Zaman (Hiç Yok)	Çok Nadir (Çok Az var)	Ara Sıra (Orta miktar var)	Genellikle (Çokça var)	Her Zaman (Çok fazla var)
1. Hastanemizde bireysel bilgilerimizi diğerleriyle paylaşabileceğimiz iletişim kanalları mevcuttur.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Hastanemizdeki iletişim kanalları başkalarının sahip olduğu bilgilere erişimime olanak sağlamaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Hastanemizde iletişim kanalları farklı birim ve kişilerde mevcut olan bilgilerin paylaşılmasına olanak sağlamaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Hastanemizde iletişim kanalları farklı birim ve kişilerde mevcut olan bilgilerin dağıtılmasına olanak sağlamaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Hastanemizdeki iletişim sistemi farklı birim ve kişilerden gelen bilgilerin diğer kişilere zamanında iletilmesine olanak sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐

6. Hastanemizdeki iletişim ağı, iletişim ağı içinde bulunan kişilere bilgilerini paylaşma ve dağıtma olanaklarından haberdar olma fırsatı sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Hastanemizdeki iletişim kanalı yoğun miktarda bilgi ve çok sayıda bilgi paylaşımını gerçekleştirecek kişi ve birime sahiptir.	☐	☐	☐	☐	☐
8. Hastanemizdeki iletişim kanalı, bilgisini paylaşmak isteyen kişi ve birimlerin kolayca iletişime ağına katılmasına olanak sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Hastanemizdeki örgütsel anlayış, farklı bireysel ve kültürel değerlere dayalı iletişim ve ilişkilerin oluşmasına olanak sağlamaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Hastanemizde birbirimizi anlamamızı ve iletişime geçmemizi kolaylaştıracak ortak terimler, ifadeler ve sözlerden oluşan bir dil kullanırız.	☐	☐	☐	☐	☐
11. Hastanemizde kullandığımız ortak dil sahip olunan ve paylaşılan bilgileri elde etmede, yorumlamada ve anlamada etkinlik sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
12. Hastanemizde kullandığımız ortak dil, mevcut bilgilerden yeni bilgiler elde edilmesinde kolaylık sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
13. Hastanemizde anlatılan başarı hikâyeleri; birey ve birimler için bilgi ve değerlerin yaratılmasında, paylaşılmasında ve saklanmasında yol gösterici olur.	☐	☐	☐	☐	☐
14. Kişisel değerlerimin gruptaki arkadaşlarla birebir uyumlu olduğunu hissediyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Grubumuzdaki görev dağılımıyla bağıntılı olarak diğer arkadaşlar benimle aynı değerlere sahiptir.	☐	☐	☐	☐	☐

16. Grubumuzun amacıyla bağıntılı olarak diğer arkadaşlar benimle aynı değerlere sahiptir.	☐	☐	☐	☐	☐
17. Genel olarak benim değerlerim ve grubumuzdaki arkadaşlarımda değerleri birbirine çok benzerdir.	☐	☐	☐	☐	☐
18. Grup arkadaşlarımla paylaşımcı bir ilişkimiz vardır. Fikirlerimizi, duygularımızı ve ümitlerimizi serbestçe paylaşabiliriz.	☐	☐	☐	☐	☐
19. İşyerinde çektiğim zorlukları grup arkadaşlarımla özgürce konuşabilirim ve onlar da beni dinlemek ister.	☐	☐	☐	☐	☐
20. Eğer grup arkadaşlarımdan birileri bir başka gruba transfer edilirse hem onlar hem biz yalnızlık hissederiz.	☐	☐	☐	☐	☐
21. Eğer grup arkadaşlarımla sorunlarımı paylaşırsam, yapıcı ve ilgili bir şekilde tepki vereceklerdir.	☐	☐	☐	☐	☐
22. Grup arkadaşlarımla birbirimize, kişisel ilişkilerimizde belirgin ölçüde duygusal yatırımlar yapıyoruz.	☐	☐	☐	☐	☐
23. Grubumuzda takım çalışmasını ve yardımlaşmayı destekleyen bir anlayış vardır.	☐	☐	☐	☐	☐
24. Grubumuzda iletişime ve bilgi paylaşımına isteklilik ve açıklık paylaşılan bir değerdir.	☐	☐	☐	☐	☐
25. Grubumuzda eleştirilere ve farklı fikirlere açıklık, paylaşılan bir değerdir.	☐	☐	☐	☐	☐
26. Grubumuzda yazılı olmayan kurallar bilgi paylaşımını desteklemektedir.	☐	☐	☐	☐	☐
27. Grubumuzda iletişime, bilgi paylaşımına isteklilik ve açıklık beni benzer şekilde davranmaya zorunlu kılar.	☐	☐	☐	☐	☐

28. Grubumda paylaşılan değerleri kendi değerlerimle uyumlu buluyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
29. Çalıştığım grup ile kendimi bir bütün olarak görebiliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
30. Grubumuzdaki iletişime, bilgi paylaşımına isteklilik ve açıklık değerleri beni de bu yönde davranmaya sevk ediyor.	☐	☐	☐	☐	☐
31. İş tecrübemi ya da teknik bilgimi sık sık diğer grup üyeleriyle paylaşmaya istekliyimdir	☐	☐	☐	☐	☐
32. Diğer grup üyelerinin isteği üzerine sorunları çözmek için kullandığım yolları onlarla paylaşmaya istekliyimdir	☐	☐	☐	☐	☐
33. Eğitim ve öğretimimden edindiğim uzmanlığımı, diğer grup üyeleriyle en etkin şekilde paylaşmaya istekliyimdir	☐	☐	☐	☐	☐
34. Grup üyeleri İş tecrübelerini ya da teknik bilgilerini sık sık diğer grup üyeleriyle paylaşırlar	☐	☐	☐	☐	☐
35. Grup üyeleri istenildiği zaman sorunları çözmek için kullandıkları yolları diğerleri ile paylaşırlar.	☐	☐	☐	☐	☐
36. Grup üyeleri eğitim ve öğretimlerinden edindikleri uzmanlığı, diğer grup üyeleriyle en etkin şekilde paylaşırlar.	☐	☐	☐	☐	☐
37. İş tecrübemi, teknik bilgimi yada sorunları çözmek için kullandığım yolları diğer grup üyeleriyle paylaşabileceğime inanıyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
38. İş tecrübemi, teknik bilgimi yada sorunları çözmek için kullandığım yolları diğer grup üyeleriyle paylaşmada kendimden eminimdir.	☐	☐	☐	☐	☐

39. Bütünüyle bana bırakılırsa, iş tecrübemi, teknik bilgimi yada sorunları çözmek için kullandığım yolları diğer grup üyeleriyle paylaşabileceğime eminim.	☐	☐	☐	☐	☐
40. İş tecrübemi, teknik bilgimi yada sorunları çözmek için kullandığım yolları diğer grup üyeleriyle paylaşmada kontrolün bende olduğuna inanıyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
41. Bilgimi paylaşma niyetimin, paylaşma davranışına dönüşmesi bana bağlıdır.	☐	☐	☐	☐	☐
42. İş tecrübemi, teknik bilgimi yada sorunları çözmek için kullandığım yolları grup üyeleriyle paylaşıp paylaşmamak tamamen bana kalmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
43. İş tecrübemi, teknik bilgimi yada sorunları çözmek için kullandığım yolları diğer grup üyeleriyle paylaşmada dışsal bir engel olmadığını hissediyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
44. İş tecrübemi teknik bilgimi yada sorunları çözmek için kullandığım yolları diğer grup üyeleriyle paylaşma fırsatının olmadığını sık sık hissedirim	☐	☐	☐	☐	☐
45. Kurumumun/grubumun sağladığı fırsat ve imkânlar beni bilgimi paylaşmaya yönlendirir.	☐	☐	☐	☐	☐
46. Bilgimi paylaşma niyetimin, paylaşma davranışına dönüşmesi benim isteğimin dışında başka etkenlere bağlıdır. (zaman, sistemin desteği, sunulan fırsatlar vb)	☐	☐	☐	☐	☐